

गाउँ सभाका अदरणीय सदस्यहरु,

लोकतान्त्रिक संविधान जारी भए अनुसार स्थानीय तहको निर्वाचन लगतै प्रदेश र संघको निर्वाचन सम्पन्न भइ देश शान्ति र समृद्धिको मार्गमा अघि बढीरहेको छ । स्थानीय तह गठन भए पछिको दोश्रो नीति कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न यस गरिमामय गाउँ सभामा उपस्थित भएर संवोधन गर्न पाउँदा मलाइ आत्म गौरवको अनुभूति भएको छ । यस घडीमा सर्वप्रथम लोकतन्त्र प्राप्तिको संघर्षमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात अटल शहीदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु । नेपालको एकीकरण देखि नेपाललाई स्वतन्त्र अभिभाज्य राष्ट्रका रुपमा राख्न सफल हाम्रा विर पुर्खाहरु राजनेता र राष्ट्रियता, लोकतन्त्र र जनजीविकाका लागि कठोर संघर्ष गर्ने हाम्रा अग्रजहरुलाई उच्च सम्मान सहित स्मरण गर्न चाहन्छु ।

पर्यटन, भाषा,संस्कृति र प्राकृतिक मनोरम दृश्यले विगत देखि यस गाउँपालिकाको प्रसिद्धि घाम जस्तै छर्लङ्ग छ । बहुजाती र प्राकृतिक सम्पदाले भरिपुर्ण यस गाउँपालिकालाई नीति तथा कार्यक्रम बनाउदा सन्तुलित र दिगो विकास हाँसिल गर्ने सक्षम जनशक्ति विकास गर्ने रोजगारी सृजना गरी विकासलाई समावेशी र सामाजिक न्यायमा आधारित बनाउने,सुशासन कायम गर्ने दिशा तिर हाम्रो ध्यान केन्द्रित भएको छ । अब म अन्नपुर्ण गाउँपालिकाले हाल सम्म प्राप्त गरेका मुख्य मुख्य उपलब्धि एवं आ.ब. २०७५।०७६ को क्षेत्रगत विकासका लागि संक्षेपमा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आदरणीय अन्नपूर्ण गाउँसभाका सदस्यहरु

अब म चालु आ.ब.को जेष्ठ मसान्त सम्म प्राप्त उपलब्धि तथा आगामी आर्थिक बर्षको लागि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको केन्द्र अन्नपूर्ण ७ माझगाउँ लुम्लेबाट अन्नपूर्ण ३ माछापेखरीमा स्थायी रुपमा राख्ने निर्णय राजपत्रमा प्रकाशन भएको छ ।
२. साविकमा स्थानिय तह गठन हुँदा अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको क्षेत्र ३३ बर्ग कि.मि मात्र भएकोमा गाउँसभाको निर्णय एवं यस कार्यालयको सिफारिसमा ४१७.५३ बर्ग कि.मि कायम भइ राजपत्रमा प्रकाशन भएको छ ।
३. चालु आ.ब.मा गाउँपालिकाले लिएको राजस्व सम्बन्धि नीति पुर्णरुपमा सफल भइ राजस्व संकलनमा लक्ष्य भन्दा १२५ प्रतिशत उपलब्धि प्राप्त भएको छ ।
४. २०७५ जेष्ठ मसान्त सम्म सबै विकास योजनाहरुको भुक्तानी प्रकृया अगाडी बढी ७०% प्रगती हाँसिल भएको छ ।
५. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको ११ वटै वडालाई छुने रिडरोड चक्रपथ पुर्णरुपमा कार्यान्वयन भइ बाँकी ७ कि.मि. मात्र नयाँ ट्याकको काम आगामी बर्ष गर्नुपर्ने अवस्थामा छ ।
६. सबै सिजनमा पर्यटन भन्ने नाराका साथ २०७४।६।२५ मा अन्नपूर्ण आधार शिविरमा, २०७४।९ महीना ११ देखि १४ सम्म छोम्रोड र २०७५।१। १७ देखि १९ मेश्रम बराह मा.वि.को प्राडगणमा अन्नपूर्ण सेन्चुरी महोत्सव सम्पन्न भइ पर्यटनका लागि अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको देश विदेशमा प्रचार प्रसार गरिएको छ ।

७. पहिलो पटक उच्च हिमाली अन्नपूर्ण आधार शिविर (Annapurna Base Camp) बाट ४२.३ कि.मि घान्द्रुक सम्म स्थानिय समुदायको सहभागितामा अन्नपूर्ण म्याराथन (Annapurna Marathoon) दौड प्रतियोगिता सम्पन्न गरीएको छ ।
८. पालिकाका सबै विषयगत शाखा कार्यालयहरुको व्यवस्थापन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।
९. अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्रका सडकहरुको ग्रामिण यातायात गुरुयोजना (RMTMP) तयार गरिएको छ र गा.पा. भित्रका मुख्य क बर्गका सडकको चौडाइ १५ मिटर, र सेट व्याक २ मिटर ख बर्गका सडकको चौडाइ १० मिटर र सेट व्याक १.५ मिटर त्यसैगरी ग बर्गका सडकको ६ मिटर चौडाइ र सेट व्याक १.५ मिटर कायम गर्ने नीति लिइएको छ ।
१०. गा.पा.भरीका काठेपोल विस्थापन गर्ने नीति अनुरूप सबै वडामा स्टिल पोल वितरण गरिएको छ ।
११. गा.पा.मा शैक्षिक स्तर सुधार गर्न शैक्षिक क्यालेण्डर र गुणस्तर सुधारका लागि कार्ययोजना तयार भइ नयाँ शैक्षिक सत्रबाट लागु गरिएको छ ।
१२. विश्वको उत्कृष्ट पद मार्ग अन्नपूर्ण पद मार्ग (Great Annapurna Trekking Route) को विकास गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिएको छ र नयाँ पैदल मार्गको प्रबर्द्धन गर्न सिढी बाटो निर्माण गरीएको छ ।
१३. भाषा, कला, साहित्य र संस्कृति सम्बर्द्धनका लागि लुम्लेको कविता गाउँमा कवि सम्मेलन र कविता प्रस्तुति, संस्कृतिको पर्वद्धन गर्न परम्परागत पोशाक र बाजा खरीद गरी संरक्षणमा टेवा पुर्‍याइएको छ ।
१४. वडा स्तरमा वडा अध्यक्ष र गा.पा स्तरमा उपाध्यक्षको अध्यक्षतामा अनुगमन समिति गठन भएको छ । अनुगमन समितिको रिपोर्टिङ अनुसार योजनाको भुक्तानी गरिएको छ ।
१५. रु ५ लाख भन्दा माथिका योजनाहरु संचालन गर्दा अनिवार्यरूपमा योजनास्थलमा योजनामुलक जानकारी उल्लेख होर्डिङबोर्ड राख्ने परिपाटी कार्यान्वयन गरिएको छ ।
१६. अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका सबै वडाका टोल बस्तिबाट घर बस्तिको विवरण संकलन गरी घर रजिष्ट्रेशनको काम सम्पन्न हुने चरणमा रहेको छ ।
१७. अन्नपूर्ण गाउँपालिका भित्रका सबै व्यवसाय संघ संस्था र समितिहरुको दर्ता गर्न र तथ्याडक अभिलेख खडा गर्न सबै वडामा घुम्ति टोली मार्फत व्यवसाय दर्ता काम सम्पन्न भएको छ र दर्ता भएका व्यवसायलाइ कोडीङ गरी विधुतिय प्रविधिमा इन्टि समेत गरी व्यवस्थित गर्ने काम सम्पन्न भएको छ ।
१८. सबै वडालाइ Internet & Intranet मार्फत एकिकृत गरी पञ्जिकरण एम.आइ.एस डाटा इन्ट्रीका लागि नेटवर्किङ अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
१९. लेखा कारोवारलाइ व्यवस्थित र सरल बनाउन (संचितकोष व्यवस्थापन प्रणाली) सुत्रमा आधारित Online Service बाट काम संचालनमा ल्याइएको छ ।
२०. अन्नपूर्ण गाउँपालिका लाइ पुर्णखोप सुनिश्चितता पालिका घोषणा गरीएको छ ।
२१. अन्नपूर्ण गाउँपालिकामा प्राप्त विनियोजित बजेट अनुरूप निशुल्क ओषधि र न्यानो झोला खरीद गरी सबै स्वास्थ्य चौकी र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइमा वितरण गरिएको छ । सबै स्वास्थ्य संस्थामा पर्याप्त ओषधि मौज्दात रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

२२. स्वास्थ्य शिक्षा प्रवर्द्धनको लागि महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि कार्यक्रम भएका छन् ।
२३. स्थाइ तथा अस्थाइ परिवार नियोजनका कार्यक्रम घान्द्रुक, मस्याम, लुम्ले, तोक्लम, विरेठाँटी, र दाङसिङ मा संचालन गरीएका छन् ।
- २४.
२५. पालिका भित्र झोवाङ,हिले र धारापानीमा खोप केन्द्रहरू स्थापना भएका छन् ।
२६. व्यवसायीक कृषकको दुग्ध पदार्थको गुणस्तर मापन गर्ने उपकरण मिल्क एनलाइजर(Milk Analyzer) खरीद गरी प्रयोगमा ल्याइएको छ ।
- २७ पशुको वाह्य परजिवी नियन्त्रणका लागि डिपीड क्याम्प सम्पन्न गरिएको छ ।
२८. अन्नपूर्ण गा.पा.का उच्च पहाडी क्षेत्रका घुम्ति गोठहरूको स्तरोन्नती र व्यवसायिकरण गर्न लजष्टिक सपोर्टका सामान, सेलार र भेडा गोठालाहरूको सुरक्षाका लागि उपयुक्त पोशाक वितरण गरिएको छ ।
२९. कृषि सामग्री ट्याक्टर,बोइङ व्यालेन्स, युपि प्लास्टिक, सिथ खरीद गरी वितरणको काम सम्पन्न भएका छन् ।
- ३० अन्नपूर्ण गा.पा. का वडा नं. ५ झोवाङ र वडा नं. २ ढिकुरपोखरीमा ३ दिने माटो परिक्षण शिविर सम्पन्न भएका छन् ।
३१. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत पकेट कार्यक्रम र बाझो खेत प्रवर्धन गर्ने कार्यक्रम सम्पन्न भएका छन् ।
३२. २०७४ बैशाख देखि चैत्र मसान्त सम्ममा जन्म दर्ता १०२३, मृत्यु दर्ता २४८, विवाह दर्ता ४१६, दम्पती वसाइ सराइ दर्ता संख्या ८०, गएको २०३ र आएको ९१, सम्बन्ध विच्छेद दर्ता १८ गरी घटना दर्ता संख्या १७८५ पञ्जिकरण भएको छ ।
३३. सामाजिकसुरक्षा भत्ता वितरण पहिलो किस्ता,दोश्रो किस्ता, र तेस्रो किस्ता रकम ओम डेभलपमेन्ट बैंक र मुक्तिनाथ विकास बैंक वाट जम्मा रु ६११००४०० वितरण गरिएको छ ।
३४. एक घर एक धारा संचालनमा आएको साथै शुद्ध खानेपानी वितरण सहजीकरणका लागि आवश्यकताका आधारमा सबै वडामा पोलिथीन पाइप वितरण गरि सकिएको छ ।
३५. विश्व वातावरण दिवश विविध कार्यक्रमका साथ संचालन गरिएको साथै एक कर्मचारी एक फलफुल विरुवा रोपण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।
३६. विनियोजन ऐन २०७४, आर्थिक कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ , सहकारी ऐन २०७४ प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४, अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको कार्यविभाजन नियमावली २०७४,न्यायीक समितिको उजुरीको कारवाही किनारा गर्दा अपनाउनुपर्ने कर्णविधि २०७४,उपभोक्ता समिति गठन परिचालन व्यवस्थापन सम्मन्धि कर्णविधि २०७४ अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको राजपत्र प्रकाशन सम्मन्धि कार्यविधि २०७४, शिक्षा क्षेत्र संचालन व्यवस्थापन कार्यविधि २०७४, घ बर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत सम्बन्धि कार्यविधि २०७४, अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको गाउँसभा संचालन कार्यविधि २०७४, प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण तथा उपभोग निर्देशिका २०७४ पारित भइ कार्यान्वयनका चरणमा रहेका छन् ।

गाउँ सभाका अदरणीय सदस्यहरु,

अब म आगामी आ.ब. २०७५।०७६ को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा पेश गर्न अनुमति चाहन्छु ।

१. आर्थिक विकास नीति

१. क. कृषि

- निर्वाहमुखी खेति प्रणालीलाई व्यवसायिक कृषि प्रणाली तर्फ उन्मुख गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । २५ वा सो भन्दा बढि सख्यामा कृषकहरु मिलि सहकारी मार्फत कृषि तथा पशु पक्षि र वागवानी खेति गर्ने समुह/ व्यक्तिलाइ जग्गा भाडा, पुर्वाधार निर्माण, मल विउ विरुवा खरिद, यान्त्रिकरण, कामदारको विमा तथा सुरक्षामा अनुदान उपलब्ध गराइने छ ।
- अर्गानिक तरकारी खेति तथा प्राङ्गारिक खेति कार्यक्रममा अनुदान सहयोग गर्दै गाउँपालिकामा युवा कृषि स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गर्न सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
- कृषि सामाग्री, उन्नत विउ विजन खरिद, दुग्ध संकलन, घाँस खेती आदीका लागि व्यवसायिक कृषक एवं कृषि समुहलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- आगामी बर्ष देखि न्युनतम एक घर एक फलफुल एक विधार्थी एक फलफुल कार्यक्रम अभियानका साथ अगाडी बढाइनेछ । यसका लागि विरुवा वितरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- अन्नपूर्ण गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा कृषि र पशुपालनको लागि पकेट क्षेत्र तोक्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- महिलाहरुको आय अर्जन बृद्धि, क्षमता विकास तथा आत्मनिर्भर बनाउन महिलाहरुलाई अनिवार्य तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस आ.ब.को पहिलो चौमासिक भित्रै सबै वडाहरुमा माटो परिक्षण शिविर संचालन गरी प्राप्त परिणामलाई डाटा बैक खडागरीनेछ र माटो अनुसारको खेती गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका रैथाने जातका वालि विरुवाहरुको पहिचान गरी तथ्याडक संकलन तथा प्रवर्द्धन गरीनेछ ।
- बाँझोखेत प्रयोग नीति अवलम्बन गर्न भुमि बैकको खडा गरी गाउँपालिकाले कम्तिमा २० बर्षका लागि जग्गा लिजमा लिइ व्यवसायिक खेति गर्न गाउँपालिका मार्फत प्रस्ताव आव्हान गरी उपयुक्त प्रस्तावलाई छनौट गरीनेछ र उक्त जग्गाको भौतिक पुर्वधार (ग्रामिण सडक, सिंचाइ, विधुत, खानेपानी, शित भण्डार आदी) प्राविधिक सहायता, मल, विउ, विजन र बजार प्रवर्द्धन गाउँपालिकाले पहल गर्नेछ । बाँझो जमिन निरुत्साहित गर्न बाँझो खेत राख्ने कृषकलाई कृषि सुविधावाट बन्चित गरीनेछ ।
- कम्तिमा ५ रोपनी जग्गा वा सो भन्दा बढी जग्गामा मौसम अनुसार एकै परकारको खेति गर्ने कृषकलाई व्यवसायिक कृषकको रुपमा पहिचान गरिनेछ ।
- पालिकालाई आगामी ४ बर्षमा कोदोमा आत्म निर्भर बनाइनेछ र कोदोखेती प्रवर्द्धन गर्न अनुदानको व्यवस्था गरी सबै होटल तथा रेष्टुरेण्टहरुमा कोदाको परिकार मेनुमा राख्न पहल गरिने छ ।

१.ख. उधोग वाणिज्य

- गाउँपालिकाको श्रोतमा आधारित (रैथाने वाली, जडीबुटी र फलफुल) उद्योग स्थापना गर्न निजि क्षेत्रलाई आकर्षण गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा उत्पादनको बजारीकरणका लागि कोदो महोत्सव संचालन गरिनेछ साथै अन्य उत्पादनको बजारीकरणका लागि हाटबजार संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय खानी तथा खनिज पदार्थको पहिचान गरी अभिलेख व्यवस्थापन तथा उत्खनन् गरी लाभ लिइनेछ ।
- हस्तकला सामाग्री र परम्परागत खाद्य पदार्थ (सिन्की, गुन्द्रुक, मह आदी) विदेश निकासीका लागि आवश्यक वातावरण तयार गरिनेछ ।
- उधमशिलता विकास गर्न विभिन्न क्षेत्रका सफल उधमीहरूका अनुभव आदान प्रदान गरिनेछ ।
- विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्था र सम्पर्क समाज संग सहकार्य गरिनेछ ।
- उपभोक्ताको हक हितलाई ध्यान दिदै संयुक्त बजार अनुगमनको कार्यक्रमको संचालन गरी उपभोक्ता अधिकार संरक्षण गरीनेछ ।
- स्थानीय स्रोत तथा सीपमा आधारित एक वडा एक उत्पादन, एक टोल एक उधम तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

१.ग. पर्यटन

- गाउँपालिकामा रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक एवं पर्यटकिय स्थलहरूको प्रचार प्रसार प्रवर्द्धन गर्ने, परम्परागत कला संस्कृतिको संरक्षण सम्बर्द्धन गर्ने, अन्नपूर्ण आधार शिविर, (Hidden Lake) हिडन लेक, मरेडांडा, टाडापानी ताल चियाउने गहरो क्षेत्रहरूको संरक्षण प्रवर्द्धन गरी पर्यटकीय गन्तव्यका रूपमा पहिचान गराइनेछ ।
- अन्नपूर्ण हिमालको आधार शिविर लगायत अन्य आवश्यक स्थानमा साझेदारी नीतिका आधारमा पर्यटकहरूको बसाइ व्यवस्थित, सुरक्षीत वनाउन सार्वजनिक जग्गामा रहेका लज एवं रेष्टुरेन्टहरूमा निश्चित कोठा थप गर्न नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- भदौरे, घान्द्रुक, लान्द्रुक, पोथना, अष्ट्रेलियन क्याम्प, पाउँदुरमा रहेका होमष्टेको प्रचार प्रसार, प्रवर्द्धन व्यवस्थित गर्नुका साथै सो क्षेत्रहरूलाई पर्यटन सुचना केन्द्रका रूपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकिय पदमार्गहरूको विस्तार तथा मर्मत संहार गरिनेछ ।
- पर्यटन व्यवसायमा विदेशीहरू खासगरी चिनिया पर्यटकको पथ प्रदर्शक सहयोगीका लागि कम्तिमा ५० जनालाई चिनिया भाषा तालिम एवं ५० जनालाई विभिन्न खानाका परिकार वनाउने तालिम संचालन गर्न बजेट व्यवस्थापनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र आयोजना वन उपभोक्ता महासंघ संग समन्वय गरी जलवायु परिवर्तन सचेतिकरण कार्यक्रम संचालन गर्न साझेदारी अवधारणा अगाडी बढाइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र पर्यटन विकासको गतिविधि अगाडी बढाउन प्रचार प्रसार गर्न अन्नपूर्ण आधार शिविरमा प्रथम हिमाल आरोही French Citizen मौरिस हजवर्गको शालिक निर्माण अनावरण गरिनुका साथै उपयुक्त समयमा दोश्रो International Annapurna Marathon प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।

- पर्यटकको बसाइ अवधि लम्ब्याउन घान्द्रुक डांडागाउँको गुरुङ संस्कृति झल्कने सङ्ग्राहलय, नौडांडाको निर्माणाधिन भ्यु टावरको प्रवर्द्धन एवं उपयुक्त स्थानमा पार्क निर्माण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता साथ अगाडी बढाइनेछ ।
- अन्नपूर्ण आधार शिविर छोम्रोड माथि कुनैपनी पूर्वाधार विकासका नाममा मेशीनरी ओजारको प्रयोग गरीने छैन साथै यस क्षेत्रलाई पर्या पर्यावरण प्राकृतिक कुमारी (Virgin) क्षेत्र घोषणा गर्ने नीति अवलम्बन गरी विशेष राहत, उदार विपतको अवस्थामा बाहेक हवाइ हेली उडान कटौति गरी ध्वनी प्रदुषण रोक्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- घान्द्रुकको देउरालीबाट आले डांडा सम्म साहसिक खेल प्याराग्लाइडिङ शुरु गर्ने अनुमति दिइ थप पर्यटक भित्र्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- उल्लेख्य पदयात्री पर्यटकको आगमन हुने समयमा High Altitude क्षेत्रमा पर्यटकलाई सूचना दिने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

१.घ. राजस्व तथा वित्तिय व्यवस्था

- साविकमा रहेका करका दरहरूलाई परिमार्जन गर्ने सम्बन्धमा गाउँपालिका स्तरीय राजस्व परामर्श समिति, स्थानिय सरोकारवालाहरूको छलफल समेतको सिफारिसमा करका दरहरू फराकिलो पारी सवै व्यवसायीहरूलाई करको दायरामा ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- आगामी आ.ब. देखि सवै क्षेत्रमा एकिकृत सम्पत्ति कर लागु गरी समयानुकुल समायोजन एव परिमार्जन गर्दै यसलाई गाउँपालिकाको मुख्य कराधारको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको लेखाप्रणालीमा सुधार गर्न प्रदेश तथा स्थानिय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) लागु गरिसकिएकोले प्रवर्द्धनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको विकास निर्माण लगायत कार्यसंचालन गर्दा बेरुजुको आयतनलाई बढन नदिइ आयोजनाको कामको आधारमा भुक्तानी दिने कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ । जसबाट पेशकी बेरुजु बढ्न नदिइ पेशकी शुन्य रहनेछ ।
- बार्षिक रु एकलाख भन्दा बढी कर तिर्ने करदाताहरूको अभिलेख राखी निजहरूलाई विशेषा रुपले पुरस्कृत र सम्मान गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- समाजमा सहकारीताको विकास गराइ समुदायमा अधारित सहकारी संस्था एवं सहकारी उधमको विकासका लागि महिला एवं युवा वर्गलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

२. सामाजिक विकास नीति

२.क खानेपानी तथा सरसफाइ:

- गाउँपालिका खुल्ला दिशामुक्त घोषणा भइसकेकोले गाउँवासीलाई पुर्ण सरसफाइ तर्फ उन्मुख गराउदै निश्चित स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण एवं संचालनकोलागि सरोकारवालाहरू संग समन्वयका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

→ सरसफाइका लागि मानिसहरूको बानि व्यवहारमा परिवर्तन गर्न गाउँपालिका भित्र जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि ल्याण्डफिल्ड साइटको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ । फोहरमैलालाइ श्रोतमै न्युनिकरण गर्न घर घरमा कुहिने नकुहिने फोहर छुट्याउन वडावासीमा जागरण मुलक कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।

२ .ख. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

→ सामाजिक सदभाव र एकीकरण अभिवृद्धि गर्न दलित, आदिवासी, जनजाती, फरक क्षमता भएको समाजहरूलाई आय आर्जन र क्षमता विकास संग समावेश गरिनेछ ।

→ दलित, आदिवासी, जनजाती, सिमान्तकृत वर्गहरूको परम्परागत सीप विकास, भेष भुषा, भाषा लिपी तथा संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।

→ विकासका हरेक क्रियाकलापमा महिलाहरूको सहभागिता र पहुँच अभिवृद्धि गर्दै लैङ्गिक विकासका लागि समानुपातिक व्यवहार, आय आर्जन र क्षमता विकास कार्यक्रम मार्फत सशक्तिकरण गरिने नीति अवलम्बन गरीनेछ साथै छुवाछुत लगायत सबै प्रकारका विवेधको न्युनिकरण गर्न पहल गरिनेछ ।

→ जेष्ठ नागरिकहरूको समाजमा सामाजिक पहिचान र सम्मान बृद्धि गर्न सहयोग एवं सम्मान पुग्ने खालका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ । साथै ७५ बर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकको हेरचाह संरक्षणका लागि कम्तिमा ५ वटा निशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।

२.ग. शिक्षा युवा तथा खेलकुद

→ गुणस्तरीय शिक्षाका लागि प्रस्तावित नमुना मा.वि. भौतिक निर्माण र शैक्षिक कार्य योजना कार्यान्वयनमा कडाइका साथ पालना गरिनेछ ।

→ गा.पा. भित्र रहेका गुरुड समुदायहरूको भाषा, लिपि एवं संस्कृतिको संरक्षण गरी गुरुड भाषामा आधारभुत तहमा कक्षा संचालनको पहल गरिनेछ । लोक भाषा संस्कृतिको संरक्षणका लागि प्रविण गुरुड स्मृति प्रतिष्ठान स्थापना गरिनेछ ।

→ गाउँपालिका स्तरीय खेलकुल विकास समित गठन गरी सो समितिको समन्वयमा खेलकुद मैदान निर्माण सुधार विभिन्न खेलकुद आयोजना गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

→ अन्तराष्ट्रिय बाल अधिकार सम्बन्धि महा सन्धि एवं राष्ट्रिय नीतिहरूले समेत निर्देश गरेका बालबालिकाहरूको बाचन पाउने अधिकार, विकासको अधिकार र सहभागिताको अधिकारलाई गाउँपालिकामा प्रवर्द्धन गर्दै लगिने छ । बालबालिका उद्धार कोष स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ ।

→ विद्यालय उमेरका सबै बालबालिकाहरूलाई विद्यालयमा भर्ना गराइ भर्ना भएका बालबालिकालाइ टिकाउ गराइ माध्यमिक तह सम्मको शिक्षा अध्ययन पुरा गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ । साथै विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृर्दिका लागि विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

→ शिक्षकहरूले लिएको सबै प्रकारका तालिमहरूको कक्षा कोठामा अनिवार्य प्रयोय गरिनेछ । र आधारभुत तहको शिक्षामा पढाइ सिपको विकास गर्न राष्ट्रिय प्रारंभिक सिप कार्यक्रमलाई विद्यालयको नियमित कार्यक्रमको विकास गरिनेछ ।

→ शिक्षण पेशा र शिक्षकहरूको सम्मान अभिवृद्धिका लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । शिक्षक विधार्थी र अभिभावकको आचार संहिता निर्माण गरी प्रत्येक विद्यालयमा लागु गरिनेछ ।

→ सार्वजनिक सेवामा पहुंच पुर्याउन लोकसेवा आयोग लगायतका प्रतिसप्रधात्मक क्षमताका लागि तयारी कक्षा संचालन गरिनेछ

२ घ स्वास्थ्य

→ गा.पा.भित्र रहेका स्वास्थ्य चौकी, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइको व्यवस्थापन, राज्य द्वारा घोषित निशुल्क ओषधि खरिद एवं वितरण विगत झै समयमै खरिद एवं वितरण गरी ओषधी अभाव हुन नदिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

→ जनस्वास्थ्यलाइ अत्यावश्यक,आधारभुत तथा मौलिक अधिकारका रूपमा स्थापित गर्दै स्वास्थ्य संस्थाको स्तरोन्नती एवं स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाइ गुणस्तरीय बनाइने छ । गा.पा. को घट्टेखोला देखी नयांपुल सम्मका सडक दुर्घटनामा प्राथमिक उपचारको व्यवस्थाका लागि राजमार्ग अस्पताल स्थापना संचालनका लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारलाइ आवश्यक व्यवस्थापन गर्न अनुरोध गर्ने नीति लिइनेछ ।

→ युवाहरुमा सकरात्मक सोचको विकास गर्न आवश्यक पर्ने कार्यक्रम ल्याइने छ ।

३ . पूर्वाधार विकास नीति

→ स साना सडकहरुमा रकम लगानी गर्दा रकम छरिन गइ प्रतिफल प्राप्त हुन नसक्ने भएकाले गाउँपालिकाको ग्रामिण यातायात गुरुयोजना अनुसार क,ख,र ग,श्रेणिका सडकहरुलाइ प्राथमिकताका साथ रकम विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ ।

→ सडक निर्माण र स्तरोन्नती गर्दा रणनीतिक महत्वका सडकहरु खासगरी ग्रामिण यातायात गुरुयोजना मुताविकका सडकहरुमा रकम विनियोजन गर्नुका साथै यस आ.ब.को लागि नयाँ ट्याक नखोल्ने र भइरहेका सडकहरुको स्तरोन्नती र मर्मत संभारमा विशेष जोड दिइनेछ ।

→ सडक आकस्मिक मर्मत संभारका लागि संभार कोषको व्यवस्था गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।

→ गाउँपालिकाको केन्द्र,वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण र व्यवस्थित गर्न संघिय सरकार र प्रदेश सरकार तथा सम्बन्धित सहयोगी निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।

→ गाउँपालिकाको सबै वडामा शुद्ध खानेपानिको व्यवस्थापन गर्ने तर्फ विशेष जोड दिइनेछ । साथै एक घर एक धारा कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।

→ टोल विकास संस्थाहरुको गठन र संस्थागत क्षमता विकास गर्दै क्रमशः सहकारीकरण गर्न सघाउ पुर्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

→ कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण र बजारीकरण तर्फ उच्च जोड दिइनेछ ।

→ ठुला आयोजनाहरुको कार्यान्वयन पुर्व सम्भाव्यता अध्ययन एवं वातावरणीय प्रभावको समेत मुल्याङकन गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

४. वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन नीति

→ हिमाल तथा पहाडीक्षेत्रमा जलवायु परिवर्तनको असर न्युनिकरण गर्न सरोकार वाला संग समन्वय गरिनेछ ।

→ फेवाताल जलाधार क्षेत्रको तल्लो तट र उपल्लो तटको विचको वातावरणीय लाभको सन्तुलन मिलाउन Environmental Paying Service को नीति लागु गर्न आवश्यक देखिएकोले पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका र प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।

- पुर्खाले हुर्काएका रुखको संरक्षण र नयाँ वृक्षारोपण गरी जलाधार क्षेत्रको संरक्षण गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापन कोष व्यवस्थापन कार्यविधि बनाइ संचालनमा ल्याइनेछ ।
- बाढी,पहिरो,अगलागी र प्राकृतिक प्रकोपबाट नागरिकलाई राहत उपलब्ध गराउन तथा उद्धारमा सहयोग गर्न प्रकोप व्यवस्थापन कोष लाइ कार्यविधि बनाइ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

५. संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह नीति

- गाउँपालिकाको कार्यसम्पादनलाई छिटो छरितो एवं सेवाग्राही मुखि तुल्याउन व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालिलाइ व्यवस्थित गर्दै प्रविधि मैत्री बनाइनेछ ।
- उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारी,करदाता,उपभोक्ता समिति,पत्रकार,टोलविकास समितिहरूलाई पुरस्कृत गर्ने पद्धतिलाइ आगामी आ.ब.को सभाबाट शुरुवात गरी सो को निरन्तरता दिइनेछ ।
- आगामी बर्ष फाल्गुण २७ गतेलाई गाउँपालिका स्थापना दिवस एवं बार्षिकउत्सवको रूपमा मनाउने कार्यको थालनी गरी सो लाइ निरन्तरता दिइनेछ ।
- गा.पा. भित्र संचालन हुने क्रियाकलापमा गै.स.स.हरूको साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै अनुभव आदान प्रदान असल सिकाइ अवलम्बन गर्न अन्तराष्ट्रिय स्तरमा भागिनी सम्बन्ध कायम गर्ने तर्फ पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका विविध सेवाहरु सके सम्म घर दैलो मै उपलब्ध गराउन समय समयमा घुम्ति शिविर संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकालाई कार्यक्षेत्र बनाइ संचालनमा रहेका गै.स.स.हरूको प्रोफाइल बनाइनेछ ।
- पुरातात्विक महत्वका स्थानहरु मठ,मन्दिर,धार्मिक क्षेत्र खानेपानी मुहान,ताल तलैया आदी प्राकृतिक श्रोत साधनको अभिलेख व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सुशासन प्रबर्द्धन गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- घरेलु तथा लैंगिक हिंसा,वालविवाह बहु विवाह,मानव बेचबिखन,जवरजस्ति चन्दा अशुली लगायतका सबै किसिमका गैरकानुनी क्रियाकलाप नियन्त्रण गर्न पहल गरिनेछ ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्न तालिम, अनुभव अदान प्रदान तथा उत्प्रेरणा जगाउने खालका कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ ।

उपस्थित गाउँसभाका सदस्यहरु

अन्त्यमा सुखी नेपाली समृद्ध नेपालको संघीय भावनामा रहेर प्रस्तुत नीति कार्यक्रम तयार पारिएको छ । यसका लागि स्थानिय मागका शसक्त योजना निर्माण, प्रभावकारी कार्यान्वयन व्यक्तिगत चाहना माथि उठेर सहभागितामा आधारित विकास साझा पहलको आवश्यकता छ । नेपालको राजनैतिक इतिहासलाई हेर्दा दलहरुले मुलुकको विकस र समृद्धिको लागि देखाएको ऐक्यवद्धता, सहकार्य, साझेदारी र समन्वयको संस्कृति यस घडीमा स्मरण गर्न चाहन्छु र गाउँपालिकामा पनि विगत झै सदभाव,सहकार्य र साझेदारीको निरन्तरताको अपेक्षा राखेको छु । साथै समुन्नत समाज निर्माण गर्न सबैको सहयोग हुने नै छ भन्ने विश्वास लिएको छु । गाउँपालिकाको विकास अभियानमा आफ्नो क्षेत्रबाट भुमिका निर्वाह

गर्नुहुने सम्पूर्ण जनपतिनिधी, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, विद्वान, नागरिक समाज, पत्रकार, निजी गै.स.संस्था लगायत देश विदेशमा रहेर भलो चाहने महानुभाव प्रति हार्दिक आभार र धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

युवराज कुंवर
अध्यक्ष